

قۇكس پۇپولى

لە سویدىيە: عەبدوللا قادر دانساز

يالھار سویدەريئىرى

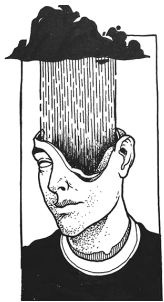
پەيكەرى: يالمار سوئدەربېرى

ئەم شارە بەرپەشتەرتىن شارى جىھانە. گەر جارېك لە جاران، شاعىرىك يان ھونەرماندىك لە كارە ھونەرىيەكەيدا ئەو سنوورەي بۆي دانراوۋە بەزىيىت و ھەرۋەھا بەھرەكەي خۆي بە خراپى بەكاربھىيىت، ئەو بەتەنھا مۇقەكان نىين، بەلكو تەنانت سەگى بچكۆلە و گەنەلېش زىاد لە رادە تورپە دەكات.

دواجار دوپىنى بوو ھەستم بەو شتە كرد.

ئەو كاتەي لە كىتېخانە دەرچومە دەرەوۋە كاتژمىرى سى بوو، لە كىتېخانە چومە دەرەوۋە، لە سەيكردىنى ناو دىوارە فېنكەكان ماندوو بووم و تەواو بە كىتېي ھىندە قەبە باركرابووم، كە من ھەرگىز ئەوئەندەي ئەو كىتېبانە قەلەو نابم و ھىندەيش فېر نابم تاوۋەكو ئىوۋ لە ناوي ئەو كىتېبانە خالى بن ئەگەر بىتو من دەست بە ژماردىيان بكم.

رۇژىكى گەرم و بەبەرەكەتى وەرزى ھاوین بوو. لەژىر دارە سەوز و گەرەكاندا بە لارپىيەكدا پىچم كىردەوۋە، بە دەستە چەپ و دەستە راستى خۇمدا، كىتېبانەم فرى دا. جگەرەيەكم داگىرساند و چاوم نىمچە نوقاۋ كز كرد بوو. ھەستمكرد كاتېك مۇ چاۋى كز دەكات ، بە زۇرى دنيا بە شىۋەيەكى دەستكرد دىتە بەرچاۋى؛ ھەموو ھېلەكان رۋونتر و ساكارتر دەبن، ھەموو رەنگە لە يەك جىاۋازە چكۆلە و ناپىويست و سەرلىشىۋاۋەكان نوقم دەبن، فىگورەكان لەسەر ئەو تەختەي شانۆيەي ۋەك سىيەر وايە، لە ئاستى جىا جىادا دىنە پىشچاۋ و دوور دەكەونەوۋە. چەندىكىش ناشادمان بووم بەوۋەي ھەنوكە بە چاۋى نىمچە نوقاۋەوۋە دانىشتووم، ھاۋكات دوو پىرېژنى ئىسكگران لەگەل سەگىكى رەشى چكۆلانەي بە پەتېك بەستراۋەوۋە بە تەنىشتمەوۋە تىپەر بوون!

دیمه نه که ټه وه یه؛ له پشته وه په یکه ری باپیره دانیشته وه و خه ونی کونینه ی خو ی ده بینن. خه ون له باره ی ټه و نه وان ه ی دین و ټه و نه وان ه ی که ټه م چا وه پروانی شتیکی زور جوانیان لئ ده کات (به داخه وه ره نگی من به هله دا چوبیتم). من له جیگای ته ماشاکه ران دانیشته ووم؛ له سه ر ته خته ی شانوک ه ی نیوان هه ردوو کمانیشدا دوو پیړنی ټیسه کگران، له ده سه ته راسته وه بو ده سه ته چه پ، له گه ل سه گینی ره شی چکولانه به په تیک به سه تراوه وه ده بیترن.

له بهر ټه وه ی ټه گه ر وا ریکه وت که سیک ټه وه ی له بیرچوو بیت به وه ی په یکه ری باپیره په یکه ری که سه رودل ده گریت، ناچارم ټه وه به بیر خومدا بهینمه وه؛ چونکه په یوه ندی به سه رگوزشته که وه هه یه.

هه ر دوو پیړنه که له به رده م په یکه ره برونزیه که راده وه ستی و له گه ل په کتری رای خو یان ده رباره ی په یکه ره هونه ریبه که ده گورنه وه؛ من ناتوانم گویم لئ بیت ټه وان ده لین چی؛ به لام له سه ر له قاندنه وه یان و جولانه وه ی به تاوی چه تره سه وز ټاساکانیا ن به هه وادا، ټه وه ده بینم که ټه وان به زوری له پروانگی ټاکاریانه وه، نه وه ک ټیسه تاتیکیانه وه سه رنجی په یکه ره که ده دن. بوچوونه کانیشیان سه ره نجامی هه زلی نه کردنیان نیشان ده دا.

له و ماوه یه دا سه گه چکولانه که، هه نده ی په ته که ی ملی ریگه ی پی ده دا، به ملا و به ولادا راده کات، تا له کو تاییدا تیده گات، شتیکی بووه ته جی گرنگی پیدانی خاوه نه کانی، ټیتر به م چه شنه له کو تاییدا ټه و شته له لای ټه ویشه وه ده بیت به شتیکی گرنگ. ټه و شته یش، په یکه ره برونزیه که ی ناو فریزه که یه. سه گه که میهره بانانه له سه ر قاچه کانی دواوه ی داده نیشت و به گو ی قوتکردن

ۋەزىن دەكات، ئەو كاتە ھەموو سەگەكانى ئەو ناۋچەيە يەكسەر ۋەلامى دەدەنەۋە. «ھوملە گۆردن» <2> يىش پىرە لە سەگى كەم تەمەن و شادمان، كە لەسەر فرېزەكە خۇيان دەگەوزىنن و كاتى خۇيان بە يارى بىن گوناھانە و شتى لەو بابەتە بەسەر دەبەن، ئەو كاتە ھۆكارى خۆ بردنە پېشەۋەى خۇيان پېشكەش دەكەن، بەرەو پېش پەلامار بدەن و ئەگەر قەۋارەى ئەوان زل بېت بلىن «ھەو، ھەو»، ئەگەر بېتو قەۋارەيان بچكۆلانە بېت، ئەوا بەدەنگى بچوكتەرە دەلېن «ۋەو، ۋەو»، بەلام ئەو سەگانەى لە ھەموو سەگەكان بچوكترن، دەلېن، «ھەو، ھەو، ھەو».

– ھەموو سەگەكان بە يەكتىران دەوت: لېرەدا دەبېت بوەرېت، دەبى ئېمەش بەشدارى بگەين. بە تاۋەۋە ھەر ھەموو سەگەكان لە ھەموو لايەكەۋە ھاتنە بەرەۋە، لە نافورەكە و لە پەيكەرى «لېن» <3> يەۋە و بگرە لە گردى «شىلى» شەۋە، ھەر ھەموويان لەبەردەم باپىرە ۋەستان و دەۋەرېن:

– ھەو، ھەو، ھەو، ۋەو! ھەو، ھەو، ھەو! ئەو سەگانە ھېشتا ھەر دەۋەرېن.

پەراۋىزەكان:

<1> دەنگى خەلك يان راى خەلك.

<2> ھوملە گۆردن: باخچەيەكە لە ناۋەرەستى ستۆكھۆلم و كىتبخانەى پاشا لە قەراغى ئەو باخچەيەدايە.

<3> كارل فۆن لېن: دامەزىنەرى پۆلېن كىردى روۋەكە لە جېھاندا.

سەرچاۋە:

HjalmarSoderbergsSkrifter; ForvillelserPreludierHistorietter; 297-Liber Forlag Stockholm; 1977; p295

و لووت كىردنە ئاسمانەۋە گوئى لەو دوو پېرېزىنە ئېسكگرانانە دەگرېت. ھاكا سەگەكەش ۋەكو من لە سەر لەقاندن و جولانەۋەى بەتاۋى چەترە سەۋزەكانى ئەوان تېگات، كەبە گشتى پەيكەرە برونزىيەكە مايەى ھەزىنە كىردى پېرېزىنەكانە. ئەۋەش شىتىكى ئاسايىيە و لە جېگاي خۇيەتى، بەۋەى گەمالە سەگەكە لەبەرامبەر ئەو پەيكەرەدا بېرىرى رېك بىت، كە دانا مېكېتەۋە؛ ئەگىنا ئەو گەمالە، گەمالە سەگىكى خراپە.

– گەمالە سەگەكە دەلېت: «ۋەو» و بە تورەيەكى ۋاۋە پەلامارى پەيكەرە برونزىيەكە دەدات، پېرېزىنەكان دەتۆقن و يەكسەر بىدەنگ دەبەن. «ۋەو، ۋەو، ۋەو!»

ھەنوكە پانتۆمايەكە گەر موگور دەبېت: لەلايەكەۋە ئەو سەگە چكۆلانەيە، كە كەف بە دەمو شەۋىلاكى دەھاتە خوارەۋە و چاۋەكانى لە بەۋەفايى و تورەيەۋە دەبىقېنەۋە يەك لەدۋاى يەك پەلامارى دوژمنە گېانى بەگىانىيە تازەكەى دەدات، ھاۋاكاتېش دەۋەرېت: «ۋەو، ۋەو!» – لەلاكەى تىشەۋە ئەو دوو پېرېزىنە رەنگ بىزىكاۋ، لەر و لاۋاز، جىل رەش و ئېسكگرانانە، كە بە ھېزى ھەر دوۋكىانەۋە پەتەكەى مىلى سەگەكە رادەكېشن و تەنھا ورد دەتوان خۇيان و سەگەكەيان دوۋرېخەنەۋە، تا لە كۆتايىدا بەلاى دەستى چەپەۋە سەر شانۆكە بەجېدېلېن.

– سەگەكە چكۆلانەكە، بەر لەۋەى بەيەكجارى ون بېت، جارىكى تر دەلېت: «ۋەو!»، ئىتر دۋاى ئەۋەى ئەو سەگەكە لەنېۋ سەرگوزشتەكە ون دەبېت؛ بە ونبۋنى سەگەكە، سەرگوزشتەكە لېرەدا كۆتايى پى نايەت.

ئېمە ھەر ھەموومان دەزانېن كاتېك سەگىكى چكۆلانە دەست بە

